

Přehled zpráv

Nástřih, prosím.....	2
27.3.2015 Betynka ~ str. 26 ~ Těhotenství - Porod <i>Jana Syslová</i>	
Malý zákrok proti velkým trablům.....	3
26.3.2015 Pestrý svět ~ str. 34 ~ Zdraví je to nejcennější	
Strach z rakoviny. Angelina Jolie si nechala vzít i vaječníky.....	4
25.3.2015 Českolipský deník ~ str. 14 ~ Ze zahraničí <i>(čtk)</i>	
Angelina Jolie podstoupila preventivně nový zákrok.....	5
25.3.2015 Lidové noviny ~ str. 20 ~ 24 hodin <i>čtk</i>	
Rakovina opět jako velké téma.....	5
25.3.2015 Metro ~ str. 02 ~ Domov <i>IVETA BENÁKOVÁ, BEL</i>	

Plné znění zpráv

Nástřih, prosím

27.3.2015 Betyнка str. 26 Těhotenství - Porod

Jana Syslová

Nástřih hráze podstoupí při porodu téměř každá druhá žena. Je bolestivý chirurgický zákrok nutný? O tom se přou porodníci po celém světě.

Okamžik, kdy vás s miminkem pustí z porodnice, jste si v duchu přehrávala stokrát. To nejhorší, tedy porod, budete mít za sebou a čekají vás jen hezké chvíle. Jenže všechno je trochu jinak. Kvůli nástřihu hráze vás na každém kroku provází bolest, která vám kazí radost z prvních dnů mateřství a ubírá sil.

Slzy bolesti

„V těhotenství jsem si užila hodně nepříjemností, pak následoval těžký porod, ale poprvé jsem bolestí brečela až doma – kvůli nástřihu hráze. Sešitá rána tolik bolela, že jakmile jsem se pohnula, vyhrkly mi z očí slzy,“ vypráví dvaatřicetiletá Kateřina, která loni v srpnu porodila syna Viktora. Chlapeček vážil 3900 gramů a lékařka se obávala, že velká hlavička způsobí větší poranění, než když se hráz nastřihne chirurgicky.

Nejhorší bolest po dvou týdnech odezněla, ale sešitou ránu Kateřina cítila další tři měsíce. Věřící, že rekonvalescence s její psychikou zamávala nejspíš i proto, že s bolestí po porodu nepočítala. „S kamarádkami jsme řešily porod, ale na hojení poporodních zranění nikdy nedošlo. Ty, které stejně jako já podstoupily nástřih, přitom později přiznaly, že to také snášely špatně,“ dodává mladá žena, která se navíc nemůže zbavit dojmu, že chirurgický zákrok v jejím případě nebyl nutný.

Netrpěliví porodníci

Jak to bylo, už nezjistí, ale v jednom má pravdu: epiziotomie (neboli nastřizení hráze mezi pochvou a konečníkem v druhé době porodní) se celosvětově provádí častěji, než je nutné. Důvod? „Zdravotníci někdy nemají dost trpělivosti. Častěji se dnes podává oxytocin, epidural a porod se všemožně urychluje.

Hráz pak nemá přirozenou možnost se rozvinout a přizpůsobit hlavičce,“ vysvětluje Jana Riedlová, porodní asistentka, která doprovází ženy k porodům ve vyškovské nemocnici.

Lékaři se brání. K nástřihu prý přistupují, když je to nevyhnutelné – dítě je příliš velké a neprošlo by přes hráz, aniž by se natrhla, což by mělo pro ženu horší následky než chirurgický řez. Nebo je nutné porod uspišit, protože se miminku nedaří, případně použít kleště. Vše je dílem okamžiku – porodník musí odhadnout, zda hráz vydrží tlak plodu, nebo ne. „Počet epiziotomií klesá a rozhodně bych neřekl, že se dělají rutinně,“ říká **Vladimír Dvořák** z **České gynekologické a porodnické společnosti**.

Pro a proti nástřihu

O problematice nástřihů se diskutuje nejen u nás, ale po celém světě. Zastánci zákroku upozorňují, že při spontánním natržení hráze vznikají poranění s nekontrolovaným rozsahem, nejobávanější komplikací je roztržení svěrače konečníku. Zranění se hojí měsíce, je bolestivé a může vyústit v pozdější potíže s udržení stolice. Odpůrci nástřihu oponují, že obavy z natržení hráze jsou často zbytečné, protože k němu nemusí dojít, a pokud ano, stane se tak v nejtenčím místě a rána se hojí lépe než chirurgický nástřih. Ať tak či onak, v posledních letech převažuje názor, že systematické provádění zákroku nemá opodstatnění a porodníci by s ním měli šetřit, což zdůrazňuje i Světová zdravotnická organizace.

Porodní asistentku s sebou

Jak se nástřihu vyhnout? Někdy to nejde a nespasí vás ani poznámka v porodním plánu, že si epiziotomii nepřejete. Lékař s vámi bude těžko diskutovat v situaci, kdy se porod zkomplikuje, a ani nečekejte, že budete mít na sále chuť o čemkoli rozhodovat.

Nejlepší je vybrat si dopředu porodnici, k jejímuž personálu máte důvěru a víte, že pro vás udělá to nejlepší. Pokud stále váháte, zvolte takovou, kam si můžete přivést vlastní porodní asistentku nebo dulu, jež bude vyjednávat s personálem za vás. Porodnice, která to dovolí, bude spíše nakloněna přirozeným porodům. Tedy takovým, které se kromě jiného obejdou bez zbytečného nástřihu.

RIZIKO NÁSTŘIHU SNÍŽÍTE, KDYŽ BUDETE PŘED PORODEM POSILOVAT PÁNEVNÍ DNO. POMOC MŮŽE TAKÉ MASÁŽ HRÁZE, KTERÁ ZVÝŠÍ PRUŽNOST TĚCHTO PARTIÍ. ZAČNĚTE S NÍ ZHRUBA ŠEST TÝDNŮ PŘED TERMÍNEM.

POKUD NEHCETE PODSTOUPIT ZBYTEČNÝ NÁSTŘIH, VYBÍREJTE PEČLIVĚ PORODNICI. PTEJTE SE, KOLIK DĚLAJÍ CÍSAŘSKÝCH ŘEZŮ, JAKOU MAJÍ MÍRU NÁSTŘIHŮ, JAK SE STAVÍ K PŘÁNÍM RODIČEK.

Bolestivé šestinedělí

Jizva po nástřihu se hojí několik týdnů a bývá bolestivá. Bolest a otok zmírňují ledové obklady, pomáhá častá sprcha, která je důležitá i kvůli hygieně, a ránu je třeba co nejčastěji větrat. Snažte se omezit dlouhé stání, pohodlnější sezení zajistí nafukovací kruh. Hojení usnadní koupel z dubové kůry.

Foto autor| ILLUSTRÁČNÍ FOTO: SHUTTERSTOCK.COM (1)

Malý zákrok proti velkým trablům

26.3.2015 Pestrý svět str. 34 Zdraví je to nejcennější

Jeden z nejčastějších gynekologických zákroků vzbuzuje obvykle panický strach. Vysvětlíme vám, proč není třeba se děsit – konizace děložního čípku totiž problémům předchází!

Obavy jsou pochopitelné, protože zákrok jménem konizace si každý ihned spojí se strašákem rakoviny. Tím spíše, že konkrétně karcinomy děložního hrdla spolu s rakovinou prsu patří k velmi častým onemocněním a zaujímají přední příčky na žebříčku zhoubných nádorů u žen. Pouze pravidelné návštěvy gynekologa dokážou odhalit potenciální riziko už ve fázi, kdy je proti němu ještě možné zakročit právě zmiňovanou konizací děložního čípku.

* Nechte se hlídat, čípek umí pozlobit

„Preventivní gynekologické vyšetření včetně kolposkopie a cytologie je hrazeno ze zdravotního pojištění jednou za 12 měsíců,“ vysvětluje pro Pestrý svět primář pražského Gyncentra MUDr. Petr Pícha. „Při kolposkopickém vyšetření ření za lékař už pohledem zaznamená, znamená že děložní čípek pek nemusí být v pořádku.“ Kolposkopem lékař sleduje - povrchové změny sliznice a odlišnosti ve tvaru a uspořádání cév.

Pokud se mu cokoli nezdá, může vás chtít pro jistotu vidět například za půl roku znovu.

* Podezřelé změny tkáně je třeba vyšetřit

Součástí běžné preventivní entivgické prohlídky je i cytologické vyšetření vzorku buněk z děložního hrdla, které gynekolog získá stěrem pomocí kartáčku. Za několik dní vás pak může nemile překvapit zpráva, že výsledky z laboratoře nejsou příznivé. Ale ani tehdy nepropadejte panice. Doporučí-li vám lékař následně konizaci děložního čípku, není to ještě řešení zhoubného bujení. Existuje totiž několik druhů ‚špatných‘ výsledků seřazených do stupnice. Zpravidla Z praví může se jedná o dysplazie neboli před nádorové změny, tedy něco mezi normální tkání a obávaným zhoubným nálezem. „Nálezů je několik typů: CIN I (mírná dysplazie), CIN II (středně závažná dysplazie) a CIN III (těžká dysplazie),“ objasňuje dále primář Pícha. „Ani jeden neznamená zhoubné bujení, ale v případě CIN III už k němu není daleko.“ Při konizaci pak bývá tato ‚podezřelá‘ pozměněná tkáň děložního hrdla odstraněna.

Zda jste kandidátkou na zmiňovaný zákrok, n rozhodne vždy váš gynekolog. V úvahu přitom bere více faktorů. „Někdo nb je konzervativnější a déle stav sleduje, protože změny st CIN I mohou být relativně ny velmi dlouhou dobu neměnné,“ popisuje lékař. „Ale i tento výsledek už A může být důvodem k zákroku. Například z pokud jde o mladou ženu, ksoo která má před sebou těhotenství, během nějž obvykle nálezy ry rychle akcelerují, jí, je vhodné konizaci provést.“ Zákrok může být Zák prováděn několika způsoby.

Klasickou chirurgickou rurgickou ce cestu v poslední době vytlačuje modernější použití nízkofrekvenčního proudu nebo laseru. Některá pracoviště provádí konizaci ambulantně a propustí vás za dvě hodiny domů. „My v Gyncentru jsme pro podle nás bezpečnější cestu a u tohoto zákroku ženu jednu noc hospitalizujeme,“ doplnil nám MUDr. Petr Pícha. * Zákrok se dá provést bez hospitalizace

Po propuštění pacientku čeká dohovorání, provázené obvykle dvěma týdny ‚špinění‘ a klidnějším režimem. Pochopitelně se také vynechává sportování, sex a koupání v bazénech, kde hrozí riziko infekce. Nějakou dobu po zákroku jsou ženy bedlivěji gynekologicky sledovány, ale většinou si mohou oddechnout: recidivy onemocnění jsou spíše výjimečné.

Co je konizace děložního čípku? Jedná se o diagnostický a současně léčebný malý operační výkon. Gynekolog při něm vyjme část děložního čípku ve tvaru kužele (kónusu – odtud název) a vzorek odešle k histologickému rozboru. Podle výsledků se pak stanovuje další léčba přednádorových stavů sliznice. Konizace děložního čípku je způsob, jak možnému zhoubnému bujení v budoucnu zabránit.

Očkování může snížit riziko * Před nádorové změny na děložním čípku si nevybírají. Postihují ženy bez ohledu na věk či fakt, zda už rodily, neexistuje ani genetická predispozice. * Příčinou dysplazií nebo zhoubných změn je **HPV** virus. Jedinou skutečně rizikovější skupinu představují promiskuitní ženy, protože typ viru je pohlavně přenosný. * Možnou obranou je ‚zásah včas‘, tedy očkování. Hradí jej zdravotní pojišťovny. Ideální věk pro něj je 13 – 15 let, kdy je téměř jisté, že dívka ještě neměla pohlavní styk.

Foto autor| foto: Profi media (1), Fotolia (2), archiv P. S. (4)

Strach z rakoviny. Angelina Jolie si nechala vzít i vaječníky

25.3.2015 Českolipský deník str. 14 Ze zahraničí

(čtk)

O kom se mluví

Los Angeles, Praha – Americká herečka Angelina Jolie si z obavy před rakovinou nechala minulý týden preventivně vyoperovat vaječníky a vejcovody. Hollywoodská hvězda už před lety vzbudila živou debatu po celém světě, když si z obdobných důvodů nechala odstranit prsa.

Devětatřicetiletá herečka však v listu The New York Times včera uvedla, že obavy z rakoviny neznamenají, že žena automaticky musí na operaci. Je třeba se podle ní radit s lékaři, protože pro každý zdravotní problém je více řešení. „Nejdůležitější je informovat se o možnostech a vybrat si tu, která je pro vás osobně správná,“ oznámila Jolie.

Pro zákrok, kterým se dobrovolně dostala do menopauzy, se rozhodla poté, co testy ukázaly některé změny v oblasti vaječníků, které by mohly vést ke zhoubnému nádorovému onemocnění. Na rakovinu vaječníků zemřela hereččina matka, které lékaři nemoc zjistili, když jí bylo 49 let. Na rakovinu zemřely i babička a teta Angeliny Jolie.

Zmíněné operace se podle místopředsedy **České gynekologické a porodnické společnosti Vladimíra Dvořáka** provádějí, když genetik prokáže vysoké riziko rakoviny prsu či vaječníku kvůli mutaci určitého genu. „Vyčíslí míru rizika, a pokud je značné, operaci doporučí, a je na pacientce, aby zvážila, zda zákrok podstoupí,“ řekl.

Podle jeho slov valná většina žen v jeho ordinaci, které toto doporučení dostaly, se pro zákrok rozhodla. „Takže krok Angeliny Jolie je rozumný,“ řekl. Při operaci herečce neodebrali dělohu, protože mutovaný gen nemá souvislost s rakovinou děložního hrdla a děložní sliznice. Přesto se při operaci děloha často odebrá, podle Dvořáka vždy záleží na zvážení operátora a pacientky.

Před oboustrannou mastektomií, tedy odstraněním mléčných žláz, lékaři v roce 2013 odhadli, že Angelina Jolie s 87procentní pravděpodobností jednou onemocní rakovinou prsu a že to z 50 procent hrozí i u jejích vaječníků. Nedávné testy odhalily v oblasti vaječníků zánětlivá ložiska. Následná vyšetření ukázala, že se nejedná o rakovinu. Herečka se nicméně po tomto planém poplachu rozhodla pro preventivní odstranění vaječníků a vejcovodů. „Vím, že mé děti nebudou muset nikdy říkat, že jejich matka zemřela na rakovinu vaječníků,“ uvedla v článku Jolie. Zároveň ocenila podporu, kterou v této pro ni těžké situaci měla od svého manžela, neméně slavného amerického herce Brada Pitta. Slavný pár má tři vlastní děti a další tři adoptované.

„Bez ohledu na přísun nových hormonů jsem nyní v menopauze. Už nikdy nemůžu mít děti a očekávám určité fyzické změny. Přijmu ale v klidu vše, co přijde, nikoli proto, že jsem silná, ale proto, že to je součástí života. Není čeho se bát,“ dodala držitelka tří cen Zlatý glóbus a filmového Oscara.

Plíživá nemoc j Rakovina vaječníků je u žen čtvrtá nejčastější z rakovinových onemocnění. U většiny pacientek se nádor objevuje znovu. j Riziko onemocnění stoupá po padesátce a je vyšší u žen, jejichž matka nebo sestra měly rakovinu vaječníků, prsu či dělohy. Více ohroženy jsou ženy, které nerodily, nebraly antikoncepci, začaly brzy menstruuovat a menopauza u nich nastoupila později. Riziko zvyšuje i kouření a sedavý způsob života. j Téměř tři čtvrtiny případů se zjistí až v pokročilém stadiu. Nemoc je proto nazývána „plíživým vrahem“.

Foto popis| Angelina Jolie
Foto autor| Foto: ČTK/AP
Region| Severní Čechy

Stejná zpráva vyšla také v dalších 38 titulech.

Angelina Jolie podstoupila preventivně nový zákrok

25.3.2015 Lidové noviny str. 20 24 hodin
čtk

LOS ANGELES Americká herečka Angelina Jolie oznámila, že si z obavy před rakovinou nechala minulý týden preventivně vyoperovat vaječnky a vejcovody.

V článku v deníku The New York Times doporučila všem ženám, aby pečovaly o své zdraví a hledaly pro sebe ty nejlepší léčebné možnosti. Filmová hvězda si před lety ze stejného důvodu nechala odstranit prsa. Ženám s určitou mutací genu doporučují preventivní odstranění prsou a vaječnky také čeští lékaři.

Devětatřicetiletá herečka uvedla, že obavy z rakoviny neznamenají, že žena automaticky musí na operaci. Podle ní je třeba radit se s lékaři, protože pro každý zdravotní problém je více řešení. „Nejdůležitější je informovat se o možnostech a vybrat si tu, která je pro vás osobně správná,“ míní Jolie.

Pro zákrok, kterým se dobrovolně dostala do menopauzy, se rozhodla poté, co testy ukázaly některé změny v oblasti vaječníků, které by mohly vést ke zhoubnému nádorovému onemocnění. Na rakovinu vaječníků zemřela hereččina matka, které lékaři nemoc zjistili, když jí bylo 49 let. Na rakovinu zemřely i babička a teta Angeliny Jolie.

Podle místopředsedy **České gynekologické a porodnické společnosti Vladimíra Dvořáka** se tyto operace provádějí, když genetik prokáže vysoké riziko rakoviny prsu či vaječnky kvůli mutaci určitého genu. „Vyčíslí míru rizika, a pokud je značné, operaci doporučí a je na pacientce, aby zvážila, zda zákrok podstoupí,“ řekl.

Podle jeho slov valná většina žen v jeho ordinaci, které toto doporučení dostaly, se pro zákrok rozhodla. „Takže krok Angeliny Jolie je rozumný,“ dodal.

Herečce nebyla odebrána děloha; jednak mutovaný gen nemá souvislost s rakovinou děložního hrdla a děložní sliznice, jednak pacientka asi chtěla minimálně invazivní operaci, tedy co nejmenší zásah do organismu. Dost často se při operaci děloha odebírá, což je podle lékařů na zvážení operátora a pacientky.

Foto popis|

Rakovina opět jako velké téma

25.3.2015 Metro str. 02 Domov
IVETA BENÁKOVÁ, BEL

Herečka Angelina Jolie si nechala preventivně vzít vaječnky a asi rozpoutá diskusi i v Česku.

V roce 2013 proběhla světem zpráva, že si Angelina Jolie po výsledcích genetických testů dala odstranit prsní žlázy, šlo o takzvanou oboustrannou mastektomii. Chtěla tak předejít rakovině prsu. V těchto dnech překvapila zprávou, že si nechala preventivně odstranit i vaječnky a vejcovody.

Po dvou letech tedy opět rozpoutala diskusi, kam se dá v prevenci zdraví zajít. „Poptávka po zákroku se zřejmě zvýší, ale opravdu není vhodný pro každého, základem jsou genetické testy,“ říká Petr Pícha, primář soukromé kliny GynCentrum.

Jolie v článku pro deník The New York Times vyzvala ženy, aby o sebe pečovaly a radily se s lékaři. Po zákroku se dobrovolně dostala do menopauzy a nemůže mít už další děti. „Každý zdravotní problém má více řešení. Nejdůležitější je se informovat o možnostech řešení s lékaři a vybrat si to, které je pro vás osobně

správné," zdůraznila Jolie. Podle výsledků testů měla prý pravděpodobnost až 87 procent, že jí může postihnout nádor prsu, a 50 procent, že karcinom může zasáhnout vejcovody a vaječníky. Patří do rizikové skupiny, na rakovinu vaječníků zemřela její matka v 49 letech. Na rakovinová onemocnění navíc zemřely i její babička a teta. „Genetické testy se nedělají běžně zdravým pacientkám, jen pokud se v rodině často tato diagnóza vyskytla, a tím pádem pacientka patří do rizikové skupiny,“ říká místopředseda **České gynekologické a porodnické společnosti Vladimír Dvořák**. „Pacientky se mě na tuto možnost v souvislosti s Angelinou Jolie ale více neptají. Je to dlouhodobě známá věc, že pokud genetické testy prokážou značné riziko onemocnění, je preventivní odstranění vaječníků a vejcovodů potřeba. Není to nic, proti čemu bychom se jako lékaři měli bouřit,“ dodává Dvořák.

Rakovina vaječníků je podle odborníků velmi špatně diagnostikovatelná. „Najít karcinom vaječníku v počátečním stadiu je umění,“ konstatuje onkoložka Lucie Betlachová z Nemocnice Na Bulovce. S tím souhlasí i **Vladimír Dvořák**: „Na rozdíl od rakoviny čípku, která se dá odhalit cytologií, screening vaječníků se běžně nedělá, ve velké míře přijdeme na tyto nádory pozdě.“

Podle vyjádření mluvčího VZP Oldřicha Tichého je zákrok v Česku placen ze zdravotního pojištění, ne ale vždy. „Zákrok je hrazen, pokud jej doktor indikuje ze zdravotních důvodů nebo preventivně, pokud pacientku vyhodnotí jako rizikovou,“ říká Tichý.

Kde je riziko

Ze statistik Masarykova onkologického ústavu vyplývá: * Karcinom vaječníku je geneticky dědičné onemocnění u 5 až 10 % pacientek. Genetická mutace zodpovědná za toto onemocnění (BRCA 1, 2) zvyšuje významně i riziko rakoviny prsu. Další rizikové faktory jsou vázány na expozici ženským pohlavním hormonem. Časný začátek menstruace, pozdní menopauza, bezdětnost a kouření zvyšují riziko onemocnění. * Ženy s častým výskytem nádoru prsu nebo vaječníku v rodině by se měly nechat geneticky vyšetřit.

Foto popis| Angelina Jolie se rozhodla jednat.

Foto autor| AP

Regionální mutace| Metro - jižní Morava